

HZ University of Applied Sciences
Edisonweg 4
4382NW Vlissingen

Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum 27-juni-2024
Ons kenmerk
Betreft AMVB en Wet Internationalisering in Balans

Geachte minister,

Graag zou ik u, als voorzitter van de hogeschool in Zeeland, willen verzoeken om in de AMVB Toets Anderstalig Onderwijs, en in het gerelateerde Wetsvoorstel Internationalisering in Balans, meer rekening te houden met de positie en verantwoordelijkheid van een hbo in een regio als Zeeland dan momenteel het geval is.

Als hogeschool met ruim 4600 studerenden, 32 opleidingen en 14 lectoraten voelen wij een sterke verantwoordelijkheid voor de brede welvaart in onze regio. Deze regio kent grote uitdagingen. De brede welvaart blijft in Zeeland sterk achter bij het Nederlands gemiddelde (CBS 2024) en is een van de minst innovatieve regio's van Nederland (RII 2023). Tegelijkertijd is deze innovatiekracht in de afgelopen jaren gestaag toegenomen, kent Zeeland – met Limburg - relatief het grootste aantal internationaal opererende bedrijven van Nederland en een bijzonder krappe arbeidsmarkt. Voor deze laatste drie zaken zijn onze internationale opleidingen (9 opleidingen, 799 studenten) van zeer groot belang. Wij trekken internationaal talent naar de regio, deze studenten lopen stage bij de Zeeuwse bedrijven – vaak juist internationaal opererend mkb - en blijven in Zeeland aan het werk.

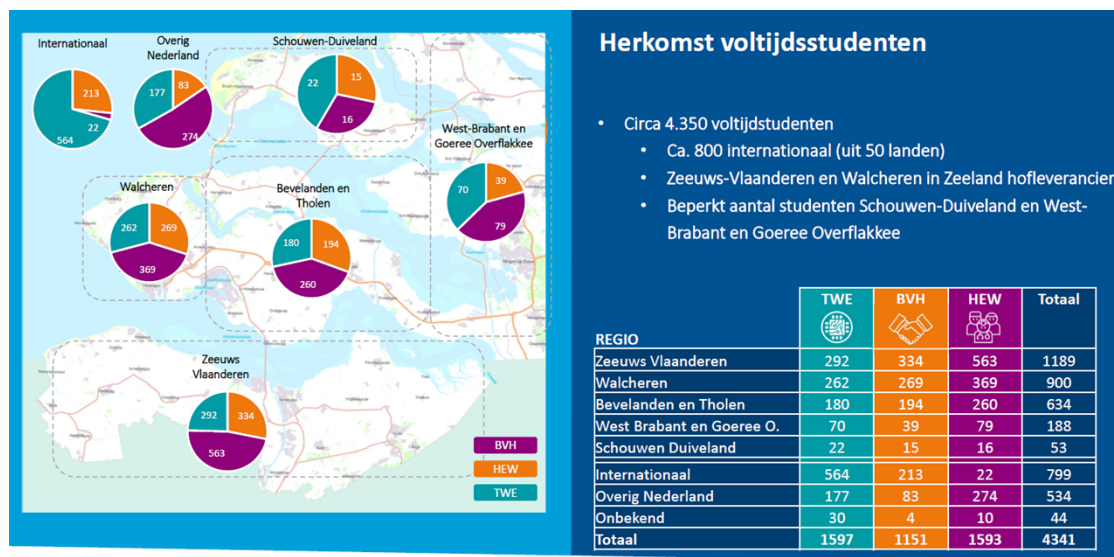
De invoering van de TAO, en de WIB, zoals momenteel geformuleerd zou bijzonder nadelig uitpakken voor deze regio. Enerzijds erkent het voorstel de problematiek van de regio: in het Memorie van Toelichting valt te lezen: 'Daarbij is beschreven dat anderstalig onderwijs in krimpregio's de regionale kenniseconomie kan stimuleren en kan zorgen voor extra economische activiteit. Dit kan bijdragen aan het tegengaan van (versnelde) krimp waardoor het risico wordt verminderd dat krimpregio's verder achterop raken in vergelijking met groei regio's'. In het inperken van anderstalig onderwijs formuleert u daarbij de uitzonderingsgrond van regionale omstandigheden. Dit is geheel in lijn met de bredere erkenning, bijvoorbeeld in het rapport 'Elke Regio Telt' dat het rijksbeleid van de afgelopen decennia tot structurele achterstelling van bepaalde regio's heeft geleid, en dat het zaak is om de 'beleids- en investeringslogica te herijken'. Dit rapport spreekt daarbij van de essentiële rol van kennis- en onderwijsinstellingen in regionale ecosystemen.

Juist het hbo speelt, juist in een regio als Zeeland, een essentiële rol in regionale innovatie en brede welvaart. De internationale opleidingen – van Tourism Management en International Business tot en met engineering en ICT - trekken talent naar Zeeland en leiden per definitie op voor de praktijk. Om deze reden willen wij, samen met alle hogescholen in Nederland, u verzoeken om het advies van de Raad van State over te nemen en het hbo als geheel (met maar 7 % internationale studenten en een nauwe aansluiting met de arbeidsmarkt) buiten de werkingssfeer van de WIB te houden. Dit zou onze relatief

kleine hogeschool ook vrijwaren van de grote administratieve last die de TAO, en de WIB, met zich mee gaan brengen. Met veel kleine, maar voor de regio belangrijke opleidingen, hebben wij weinig additionele capaciteit om al het papierwerk dat de TAO meebrengt binnen de door u voorgestelde termijn te verzorgen.

Mocht u toch het hbo gelijk willen schakelen met het wo dan vragen wij u om de uitzonderingsgrond van 'regionale belangen' zodanig te definiëren dat deze van toepassing is op Zeeland als geheel. In de drie cumulatieve voorwaarden die u stelt aan instellingen om aan deze uitzonderingsgrond te voldoen staat dat de instelling gevestigd moet zijn in ofwél een grens-, ofwél een krimpregio. Waar heel Zeeland in de regel geldt als grensregio, wordt onze regio daar in dit wetsvoorstel buiten gelaten vanwege het feit dat Zeeland niet grenst aan een anderstalig land. Los van het feit dat de meningen verschillen over de vraag of Vlaanderen kan gelden als anderstalig gelden voor heel Zeeland de vraagstukken en problematieken van een grensregio. Ook de definitie van krimpregio is nauw gesteld: u gebruikt hiervoor de definitie uit 2015, waarbij enkel Zeeuws-Vlaanderen (in het Zeeuwse) onder de definitie valt. Dit terwijl heel Zeeland te maken heeft met een wegtrek van jongeren, waarbij maar 1 op de 4 terugkomt naar de provincie, en het wetsvoorstel nu net de gevolgen van deze problematiek – voor arbeidsmarkt en leefbaarheid – dreigt te verergeren.

De HZ is weliswaar niet gevestigd in Zeeuws-Vlaanderen, maar betreft wel de meeste studenten uit deze regio. De gevolgen van de invoering van de TAO voor het vermogen van de HZ om een breed palet aan opleidingen aan te blijven bieden zullen dan ook deze regio raken. Daarbij geldt dat onze internationale studenten vaak juist bij de bedrijven in Zeeuws-Vlaanderen aan het werk gaan: van Yara, DOW en Zeeland Refineries tot bijvoorbeeld Pure Blue. Ook dit komt met het wetsvoorstel onder druk.

Peildatum oktober 2024 – cijfers collegejaar 2023-2024

De persoonlijke hogeschool

Daarbij voorziet u in de mogelijkheid om aan te tonen dat de betreffende regio voor de nabijheid van het hoger onderwijs (opleidingsaanbod en kennisinfrastructuur) zeer afhankelijk is van de aanvragende instelling. Dit creëert echter weer een extra bewijslast en veel administratieve last voor een hogeschool als de onze, die vanwege de bekostigingssystematiek toch al onder druk staat.

Het verzoek is dus om het hbo in de uitvoering van de TAO buiten beschouwing te laten of, indien dit niet mogelijk is, de uitzonderingscategorie regionaal belang zodanig te definiëren dat het de HZ in staat stelt om haar rol in de brede welvaart en innovatie van Zeeland te blijven vervullen. Daarbij geldt het belang van aandacht hiervoor uiteraard ook voor de overige perifere regio's in Nederland.

Met dank voor uw aandacht voor dit specifieke aspect van de AMVB en de Wet Internationalisering in Balans,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive 'B' followed by a long, sweeping horizontal line that extends to the right.

Barbara Oomen
Voorzitter College van Bestuur HZ/UAS